

Notat:

De kommunale budgetter 2011

- Tegn på bedre økonomisk balance

Februar 2011

KREVI.

KREVI har i november 2010 udarbejdet 15 nøgletal for kommunernes økonomiske styring og gjort dem tilgængelige for alle interesserede på vores hjemmeside www.krevi.dk. I første omgang med tal for årene 2007-2010.

Nøgletallene er netop blevet opdateret med de nyeste tal fra kommunernes budgetter for 2011. På baggrund heraf giver KREVI i dette notat en kortfattet analyse og vurdering af kommunernes budgetter for 2011.

Analysen tegner et relativt positivt billede af den økonomiske holdbarhed i gennemsnitskommunens budget for 2011. Gennemsnitskommunen budgetterer således med lavere underskud, end det har været set i en årrække.

Kommunerne har med andre ord hævet deres økonomiske ambitionsniveau. Den store og vigtige styringsopgave bliver nu at realisere de højere ambitioner i regnskabet for 2011. Styringsopgaven bliver ikke mindre af, at servicebudgetterne for 2011 mange steder ligger under budgetterne for 2010 - og forventeligt endnu længere under regnskabsudgifterne for 2010¹.

Analyse

KREVI har set på centrale tendenser i nøgletallene for de kommunale budgetter for 2011. I dette notat fokuserer vi først på det samlede skattefinansierede resultat inkl. jordforsyning, dernæst på udvalgte delelementer i dette resultat.

1. Det samlede skattefinansierede resultat

Det skattefinansierede resultat inkl. jordforsyning måler den samlede balance mellem kommunernes indtægter og udgifter. I en kommune uden nettoformue eller -gæld bør resultatet balancere omkring nul, set over en årrække.

Gennemgangen af kommunernes budgetter for det samlede skattefinansierede resultat inkl. jordforsyning viser en positiv udvikling, idet 70 af landets 98 kommuner i 2011 budgetterer med et lavere underskud end i

¹ Jf. notat fra Finansministeriet af 11. oktober 2010 forventes en større budgetoverskridelse i 2010.

2010. Udviklingen i gennemsnitskommunens² budget for det samlede skattefinansierede resultat er vist i figur 1 nedenfor.

Figur 1. Det skattefinansierede resultat inkl. jordforsyning i gennemsnitskommunen. Budget og regnskabstal. Kr. pr. indbygger (2011-niveau).

Kilde. For årene 2007-2011: KREVI's nøgletal (www.krevi.dk). For årene 1998-2006: "Kommunernes økonomiske styring 1995-2009" (KREVI 2010).

Gennemsnitskommunen budgetterer med et underskud på 175 kr. pr. indbygger i 2011. Det er et væsentligt lavere underskud end i 2010, hvor det budgetterede underskud var på 810 kr. pr. indbygger. Ikke siden 2003 har gennemsnitskommunen budgetteret med så lavt et underskud. Kommunerne budgetterer med andre ord økonomisk mere ambitiøst, end tilfældet har været i flere år.

Som det fremgår af figur 1, har gennemsnitskommunen i en årrække haft større underskud i regnskabet end oprindeligt budgetteret. Det understreger, at kommunerne står overfor en stor styringsopgave, når de mere ambitiøse budgetter for 2011 skal overholdes.

2. Driftsresultater og anlægsudgifter

Det samlede skattefinansierede resultat kan opdeles i tre delelementer, det skattefinansierede driftsresultat³, de skattefinansierede nettoanlægs-

² Gennemsnitskommunen er et uvægtet gennemsnit af de 98 kommuner.

³ Driftsresultatet udtrykker forholdet mellem kommunens driftsudgifter og de løbende indtægter.

udgifter og resultatet af den kommunale jordforsyning. Tabel 1 viser det budgetterede resultat for 2011 fordelt på delelementer.

Tabel 1. Gennemsnitskommunens skattefinansierede resultat i budget 2011, fordelt på delelementer. Kr. pr. indbygger (2011-niveau).

Gennemsnitligt driftsresultat	1.598
Gennemsnitlige nettoanlægsudgifter (ekskl. Jordf.)	- 1.839
Gennemsnitligt resultat, jordforsyning	66
Gennemsnitligt skattefinansieret resultat	- 175

Kilde. KREVI's nøgletal (www.krevi.dk)

Gennemsnitskommunen budgetterer med et driftsoverskud på knap 1.600 kr. pr. indbygger, hvilket ikke helt dækker de gennemsnitlige nettoanlægsudgifter, som ligger på 1.839 kr. pr. indbygger. Trods et lille overskud på jordforsyning budgetterer gennemsnitskommunen samlet set med et underskud.

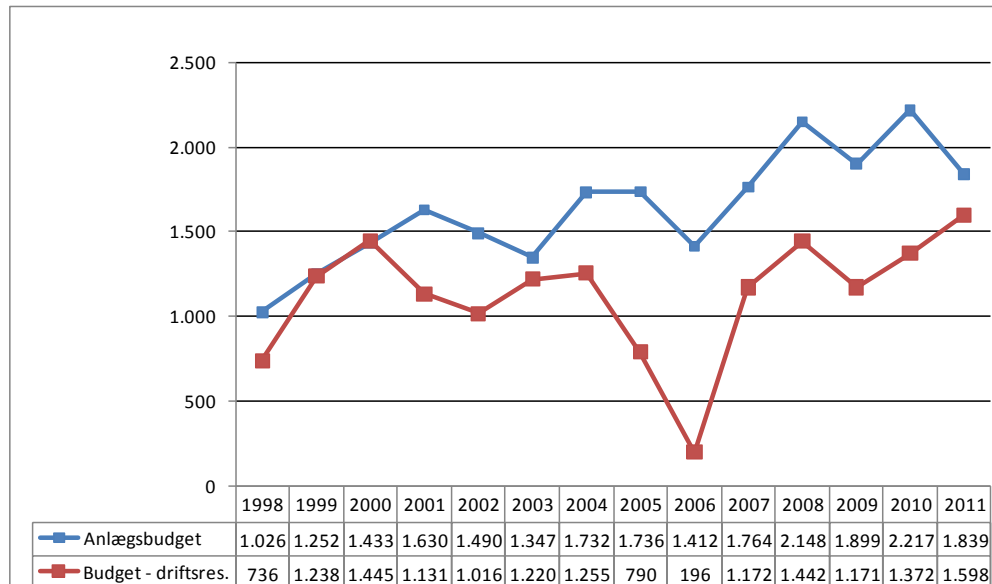
Jordforsyningen vil i en typisk kommune gå i nul set over en årrække. Det skattefinansierede resultat bestemmes dermed primært af forholdet mellem driftsresultatet og nettoanlægsudgifterne. Det fremgår af figur 2 på næste side, at gennemsnitskommunens budgetterede driftsoverskud er steget fra 2010 til 2011. Det er dog meget forskelligt fra kommune til kommune, om der budgetteres med et forbedret driftsresultat i 2011 ift. 2010. 58 kommuner budgetterer således med et bedre driftsresultat i 2011 end i 2010, mens de resterende 40 kommuner budgetterer med et dårligere driftsresultat.

Samtidig er gennemsnitskommunens budgetterede anlægsudgifter faldet fra 2010 til 2011. 66 af kommunerne budgetterer med lavere anlægsudgifter i 2011, og for gennemsnitskommunen falder de budgetterede anlægsudgifter med 17 %.

De større budgetterede driftsoverskud og de lavere anlægsudgifter medfører, at gabet mellem de to mindskes i budgetterne for 2011. Denne udvikling fremgår af figur 2 nedenfor.

Figur 2. Anlægsbudgetter (netto) og budgetterede driftsresultater i gennemsnitskommunen. Kr. pr. indbygger (2011-niveau).

Kilde. For årene 2007-2011: KREVI's nøgletal (www.krevi.dk). For årene 1998-2006: "Kommunernes økonomiske styring 1995-2009" (KREVI 2010).

Gabet mellem anlægsbudgettet og driftsoverskuddet for gennemsnitskommunen ligger i 2011 på 241 kr. pr. indbygger, hvilket er den mindste forskel mellem driftsresultat og anlægsudgifter siden 2003. Det budgetterede driftsoverskud for gennemsnitskommunen er dog fortsat ikke stort nok til at dække udgifterne til anlæg. 43 af kommunerne budgetterer i 2011 med et driftsresultat, som er stort nok til at dække anlægsudgifterne.

3. Serviceudgifterne

Driftsresultatet kan igen underopdeles i flere delelementer. Et af de styrimsmæssigt mest interessante delelementer er kommunernes serviceudgifter. Her gælder, at kommunerne generelt budgetterer med lidt lavere udgifter i 2011 end i 2010 (målt i faste 2011 priser). Gennemsnitskommunens budgetterede serviceudgifter i 2011 ligger på 42.958 kr. pr. indbygger, hvilket er 162 kr. lavere pr. indbygger end i 2010. 54 af kommunerne budgetterer med lavere serviceudgifter, mens de resterende kommuner budgetterer med højere serviceudgifter i 2011 end i 2010.